

Info ja tugi Tartu Ülikoolis

- [Juhend õppejõududele](#)
„Kuidas toetada erivajadustega üliõpilasi õppetöös?“
- [Võrdne kohtlemine](#)
- [Õppejõudude nõustamine](#)
- [Erivajadustega üliõpilaste nõustamine](#)

Võrdse kohtlemise põhimõtte järgimine eeldab, et võrdses olukorras olevaid isikuid koheldakse võrdselt. Kui inimesed on aga ebavõrdses olukorras, võib olla vajalik nende erinev kohtlemine selleks, et tagada neile võrdsed võimalused ühiskonnaelus osalemiseks.

Sotsiaalministeerium, kompetentsikeskus

Võrdne kohtlemine

Eestis rakendatakse kaasavat haridust. Selle all peetakse silmas eelkõige inimese põhiõigust kvaliteetsele haridusele – kõigil õppijatel, sealhulgas üliõpilastel, on õigus saada haridust vastavalt oma võimetele ja vajadustele.

Võrdse kohtlemise seaduse järgi tuleb tagada inimeste kaitse diskrimineerimise eest rahvuse (etnilise kuuluvuse), rassi, nahavärvuse, usutunnistuse või veendumuste, vanuse, puude või seksuaalse sättumuse alusel. Kõik haridus- ja teadusasutused peavad õppesisu määramisel ja õppetöö korraldamisel arvestama vajadust edendada võrdse kohtlemise põhimõtet.

Erivajadusega üliõpilane

Erivajadusega on üliõpilane, kes vajab õpiväljundite saavutamiseks tuge õppeaine korralduse või õpikeskkonna muudatuste kaudu. Toe vajaduse võivad tingida tervisega seotud asjaolud: pikaajalise tervisehäire või vaimse või füüsilise eripäraga kaasnevad raskused. Samas ei pea erivajadus tingimata olema seotud just tervisega. Suurem paindlikkus hariduse omandamisel võib olla vajalik ka näiteks üliõpilase andekuse, aktiivse sportlaskarjääri või lähedaste hooldamise koormuse korral, samuti poliitilise või sõjalise olukorra tõttu.

Kohandused õppetöös

Tartu Ülikoolis reguleerib kohanduste tegemist õppekorralduseeskiri. Selle järgi pöördub üliõpilane kohanduste küsimiseks erivajadustega üliõpilaste nõustaja poole ja esitab erivajadust tõendava dokumendi. Õppejõud teeb üliõpilasele õppeaines mõistlikke kohandusi, kui

- erivajadustega üliõpilaste nõustaja on koostanud üliõpilasele soovitatud

kohanduste loetelu ja see on õppejõule teada mõistliku aja jooksul alates semestri algusest;

- kohanduse tegemata jätmisel oleks üliõpilasel erivajaduse tõttu õppeaine õpiväljundite saavutamine raskendatud.

Kuidas kohanduste tegemine käib?

- Üliõpilane broneerib nõustamiskeskuse broneerimissüsteemis aja erivajadustega üliõpilaste nõustaja juurde.
- Nõustaja arutab koos üliõpilasega, millised on tema raskused ja mida üliõpilane saaks ise enda toetamiseks teha. Üliõpilane esitab oma erivajaduse tõendamiseks dokumendi (arstitõendi, puudetõendi, töövõime hindamise otsuse vm).
- Nõustaja koostab soovituslike kohanduste kirja kavandi ja saadab selle üliõpilasele tutvumiseks.
- Kui üliõpilane on soovituslike kohanduste kirjaga nõustunud, saadab nõustaja selle õppeainete vastutavatele õppejõududele, programmijuhile ja õppekorralduse spetsialistile.
- Vastutav õppejõud teavitab õppeainet õpetavaid õppejõude, kellel on tarvis erivajaduse ja kohanduste infot teada.
- Õppejõud kaalub ja otsustab, milliseid kohandusi on võimalik tema õppeaines teha.
- Üliõpilane võtab vastutava õppejõuga ühendust, et üksikasjades kokku leppida.
- Õppejõud teavitab üliõpilast, milliseid kohandusi on võimalik õppetöös teha.
- Õppetöös tehakse kohandused.

Millised on võimalikud kohandused?

- Kõik õppematerjalid ja kogu info tehakse kättesaadavaks kirjalikult.
- Eksamitel ja hindelistel arvestustel võimaldatakse puhkepause.
- Õppetööle või eksamile lubatakse viipekeeletoolk, kirjutustolk või tugiisik.
- Eksamitel ja hindelistel arvestustel lubatakse kasutada sülearvutit.
- Kodu- ja eksamitööde hindamisel ei arvestata grammatikavigu, kui õppeaine õpiväljund ei ole korrektse grammatika valdamine.
- Õppetöös osalemisel, eksamiaegades ja iseisivate tööde tähtaegades võimaldatakse paindlikkust.
- Eksamitel ja hindelistel arvestustel antakse lisaega.
- Ettekandeid võimaldatakse teha alternatiivsel moel.
- Tehakse muid kohandusi olenevalt üliõpilase olukorrast.

Pane tähele!

- Kohanduste tegemine sõltub **üliõpilase olukorrast, õppeaine läbimise tingimustest ja õppejõu võimalustest**.
- Kohandused määratakse **ühelselt semestriks**. Seega tuleb erivajadustega üliõpilaste nõustaja poole pöörduda **iga semestri alguses**.